

Доклад за напредъка на Хърватия за 2008 г.

Резолюция на Европейския парламент от 12 март 2009 г. относно доклада за напредъка на Хърватия – 2008 г.

Европейският парламент,

- като взе предвид решението, прието от Съвета на 3 октомври 2005 г. за започване на преговори за присъединяване с Хърватия,
 - като взе предвид своята резолюция от 10 април 2008 г. относно доклада за напредъка на Хърватия - 2007 г.¹,
 - като взе предвид доклада за напредъка, постигнат от Хърватия през 2008 г., публикуван от Комисията на 5 ноември 2008 г. (SEC(2008)2694),
 - като взе предвид член 103, параграф 2 от своя Правилник,
- А. като има предвид, че Хърватия направи съществен напредък на всички равнища и в трите области, които попадат в обхвата на критериите от Копенхаген;
- Б. като има предвид, че тези съществени постижения трябва да бъдат консолидирани и да се съчетаят с последователни усилия за приемане и осъществяване на реформите, посочени в доклада на Комисията и в настоящата резолюция;
- В. като има предвид, че ЕС е предприел мерки за повишаване на качеството на процеса на разширяване;
- Г. като има предвид, че съобщението на Комисията от 6 ноември 2007 г., озаглавено „Стратегия на разширяването и основни предизвикателства 2007-2008 г.“ (COM(2007)0663), отдава голямо значение - от началните етапи на преговорите за присъединяване - на правовата държава и на доброто управление, и по-специално в областта на борбата срещу корупцията и организираната престъпност, на административната и съдебна реформа и на развитието на гражданското общество;
- Д. като има предвид, че приключването на преговорите за присъединяване с Хърватия до 2009 г. трябва да остане обща цел за всички страни, които участват в процеса;
- Е. като има предвид, че убийствата и атаките, които се случиха през 2008 г., показаха необходимостта да се вземат сериозни и експедитивни мерки за справяне с корупцията и организираната престъпност в Хърватия;
- Ж. като има предвид, че бяха назначени нов министър на вътрешните работи, нов министър на правосъдието и нов ръководител на полицията, като те бяха натоварени със задачата да вземат мерки по тези въпроси;

Общи забележки

¹ Приети текстове, Р6_ТА(2008)0120.

1. Поздравява Хърватия за добрите резултати, които постигна през 2008 г. при приемането на законодателството и извършването на реформите, които се изискват, за да отговори на критериите за членство в ЕС;
2. Отбелязва с особено задоволство, че законодателната и регулаторната работа най-накрая се съчетават с усилия за засилване и подобряване на административния капацитет, който се изисква за осъществяването на тези реформи;
3. Изразява убеденост, че целта да се приключат преговорите през 2009 г. съгласно индикативната пътна карта, публикувана от Комисията, може да бъде постигната, при условие че правителството на Хърватия увеличи усилията си за вземане на мерки особено по отношение на по-чувствителните въпроси, свързани с процеса на присъединяване, включително борбата с организираната престъпност и корупцията, и най-накрая покрие критериите и в тези области, и при положение, че Съветът има желанието и възможността да отвори всички преговорни глави без по-нататъшно забавяне;
4. Приветства препоръката на Комисията, Съветът да създаде ad hoc техническа работна група за подготовка на Договора за присъединяване; препоръчва също така тази група да работи успоредно с преговорите, така че да може да започне работата си през първата половина на 2009 г.; освен това приветства намерението на Комисията да представи през 2009 г. съобщение с подробни данни относно финансовото въздействие на присъединяването на Хърватия към ЕС;

Политически критерии

5. Изразява задоволство от напредъка, постигнат по отношение на приемането на ключови документи и ключово законодателство в определени области, по-специално недискриминацията, правата на жените, правата на малцинствата, завръщането на бежанците; изтъква, че на този етап е от съществено значение бързото и ефективно прилагане;
6. Обръща внимание, обаче, на необходимостта да се следва реформата на публичната администрация с въвеждането на нова система на заплащане и обстоен преглед на административните процедури с цел да се увеличи прозрачността, отчетността и деполитизирането на хърватската държавна служба; призовава да се обърне специално внимание на регионалните и местните администрации, тъй като капацитетът им да поемат нови отговорности е от съществено значение за успеха на процеса на децентрализация;
7. Подчертава важността на предоставянето на правна сигурност и равнопоставеност пред закона за чуждите инвеститори, като в този контекст призовава хърватските органи бързо да намерят решение на неуредените случаи относно реституцията на имоти съобразно съответните решения на Хърватския конституционен съд;
8. Счита, че следва да се направят по-задълбочени усилия в сектора на съдебната система, за да се вземат мерки срещу първопричините за забавянето при съдопроизводството и за прекомерно дългите съдебни процедури, да се даде тласък на сериозна и обширна рационализация на работата на съда, като се обхванат всички видове съдилища, да се въведе обективна и прозрачна процедура за подбор, както и за индивидуална атестация и повишение на съдиите, да се гарантира, че

военните престъпления се разглеждат в съответствие с общоприетите стандарти, без значение на етнически произход и накрая да се намерят начини за справяне с проблема на задочните присъди и задочните процеси, особено като се засили регионалното сътрудничество;

9. Взема предвид изявлението на прокурора на Международния наказателен трибунал за бивша Югославия пред Съвета за сигурност на ООН на 12 декември 2008 г., в което се твърди, че Хърватия е изпълнила повечето искания за съдействие, отправени от службата на прокурора, но в същото време се подчертава, че някои ключови военни документи свързани с делото „Готовина” все още липсват; призовава правителството на Хърватия да увеличи усилията си с цел незабавното предоставяне на тези документи на Трибунала;
10. Приветства факта, че хърватското правителство най-накрая взе допълнителни мерки за борба с корупцията и организираната престъпност; подчертава, че засилената разследваща и прокурорска дейност на Службата за борба срещу корупцията и организираната престъпност (USKOK) трябва да бъде съчетана със същите усилия от страна на полицията и съдебната система, за да може тази дейност да доведе до резултати; изразява становището, че трябва да има нулева толерантност на всички равнища и че трябва да се стига до присъди и до тяхното изпълнение, включително конфискуване на активи; приветства в тази връзка приемането на законодателство за временно замразяване на активите на всички лица, обвинени в корупция и участие в организирана престъпност;
11. Отбелязва със задоволство официалното създаване в четири различни съдилища на отдели, натоварени конкретно с борбата с корупцията и организираната престъпност, и факта, че шестдесет съдии, разпределени в тези отдели, бяха одобрени и ще получат значителни финансови стимули, за да се отрази сложността и чувствителния характер на поверените им задачи;
12. Призовава в този контекст хърватското правителство да гарантира свободата и независимостта на дейността на полицията и съдебните органи, както и човешките и финансови ресурси, необходими за изпълнението на техния мандат в борбата срещу корупцията и организираната престъпност;
13. Изразява задоволство от свободата на печата в Хърватия, но обръща внимание на последните случаи на заплахи и дори убийства на журналисти, разследващи случаи на корупция и организирана престъпност; призовава полицията и съдебните органи да предприемат решителни действия, за да разследват и да преследват тези случаи, така че да се възстанови положителния климат в страната и да се гарантира продължаването на придържането към политическите критерии за присъединяване; подчертава в тази връзка необходимостта от пълна защита на правата на човека, които не са предмет на политически преговори;
14. Изразява задоволство от приемането от страна на хърватското правителство на план за действие за прилагане на конституционното право по отношение на националните малцинства и от увеличаване на финансирането; призовава настоятелно хърватските власти да прилагат плана при тесни консултации с неправителствени организации, представляващи малцинствените общности. подчертава освен това необходимостта от концентриране върху икономическите и социалните права на малцинствата, по-специално достъпа им до трудова заетост, и

от създаване на дългосрочна стратегия за трудова заетост на представителите на малцинствата в публичната администрация и съдебните органи; призовава освен това Съветите по националните малцинства да получат бюджетна независимост от местните власти, които се очаква да консултират, така че да могат да изпълняват мандата си при пълна независимост;

15. Приветства постиженията в областта на политиката за малцинствата в Хърватия и по специално осигуряването както на образователни възможности, така и парламентарно представителство на малцинствата в страната;
16. Приветства продължаващия напредък в областта на образованието на малцинствата; изразява загриженост обаче, че сегашните структури продължават да поддържат сегрегацията вместо да се стремят към интеграция на различните етнически групи (например посредством смесени класове); изразява също така загриженост, особено в случая с ромите, че тези разпоредби могат да доведат до качество на образованието, отстъпващо на това на преобладаващите класове;
17. Отбелязва, че макар че бяха постигнати осезаеми резултати за предоставяне на условия за завръщане на бежанците, много остава да се направи, за да стане това завръщане устойчиво от гледна точка на жилищно настаняване, особено при бившите титуляри на правото да държат имоти под наем в градските райони, на интеграция и достъп до пазара на труда; подчертава необходимостта изпълнението на програмите за завръщане да бъде съгласувано с други социални програми и програми за заетост;
18. Приветства освен това приемането на подробно законодателство срещу дискриминацията и придава голямо значение на прилагането на неговите разпоредби на практика; призовава властите на национално и местно равнище да покажат нулева толерантност към случаи на расова омраза и всички други форми на омраза и да гарантират, че подобни случаи са надлежно преследвани по съдебен ред; приканва националните органи да защитават също така правата на сексуалните малцинства;

Икономически критерии

19. Изразява задоволство от увеличаването на трудовата заетост и устойчивото икономическо развитие, което отбелязва Хърватия; обръща внимание обаче на факта, че се запазват високите равнища на безработица сред младите хора и малцинствата, и на въздействието, което оказват по-високите цени на храните и в по-общ план инфлацията върху стандарта на живот на обикновените граждани;
20. Обръща внимание на необходимостта да се вземат мерки срещу нарастващия търговски дефицит и дефицит по текущата сметка, както и външен дълг, което прави хърватската икономика по-уязвима и изложена на рискове; подчертава, че за да се запази настоящото равнище на икономически растеж и да се даде възможност на Хърватия да настигне държавите-членки на ЕС, ще е необходимо да се ускори хода на структурните реформи;
21. Насочва вниманието към необходимостта да се насърчи, в тясно сътрудничество с всички участници, политика на съвместяване на енергийната безопасност и устойчивото развитие; призовава хърватските органи да се придържат към целите,

определени в пакета на ЕС за климата, и да дадат съответното предимство на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници, особено в крайбрежните райони; напомня на Хърватия в тази връзка възможностите за финансиране, предоставени от ЕС за страните от Средиземноморския регион; приветства приемането на план за действие за прилагането на Протокола от Киото и призовава хърватските органи да предприемат всички съответни действия за намаляване на промишлените емисии;

Капацитет да се поемат отговорностите на членството

22. Изразява като цяло задоволство от хода на привеждането в съответствие на законодателството; счита, обаче, че следва да се обърне по-голямо внимание на качеството на законодателството; насърчава хърватските власти да продължат усилията си за развиване на административния капацитет, който се изисква, за да се изпълнят достиженията на общностното право;
23. Приветства осъществявания напредък в процеса на приватизация на стоманодобивната промишленост и на телекомуникациите, както и решението на хърватските власти да продължат търговете за приватизация на хърватските корабостроителни заводи, които следва да приключат през 2009 г. и подчертава, че продажбата на корабостроителните заводи трябва да бъде извършена при пълна прозрачност и съблюдаване на стандартите за конкуренция на ЕС; призовава хърватското правителство, с подкрепата на Комисията, да приеме специфични мерки, за да компенсира социалната цена на реструктурирането; приканва Комисията и Съвета да вземат предвид настоящата икономическа и финансова криза, когато оценяват напредъка на Хърватия при изпълнението на необходимите реформи;
24. Отбелязва, че напредъкът в областта на земеделието е неравномерен, със значително развитие в областта на политиката по отношение на качеството и екологичното земеделие от една страна, и необходимост капацитетът за усвояване на средства от фондовете за развитие на селските райони да бъде подобрен от друга страна; подчертава, че са необходими повишен административен капацитет и реформа на системите за подкрепа на земеделието за да се постигне гладък преход към режима на Общата селскостопанска политика на ЕС и да се сведе до минимум социалното въздействие на подобен преход;
25. Приканва хърватските органи да покажат добро усвояване на предприсъединителните фондове на ЕС и да подготвят на всички равнища – централни, регионални и местни – структурите и ноу-хау, необходими за структурните и кохезионните фондове на ЕС;

Регионално сътрудничество

26. Изразява дълбоко съжаление, че преговорите за присъединяване бяха блокирани продължително време от двустранни въпроси;
27. Подчертава, че двустранните въпроси не следва да бъдат пречка за напредъка в преговорите за присъединяване, при условие че тези преговори не се използват за предотвратяване окончателното решение на такива въпроси; въпреки това, настоятелно призовава хърватското правителство и правителствата на съседните

страни да решат възможно най-бързо всички нерешени въпроси;

28. Подчертава, че добросъседските отношения продължават да бъдат ключов елемент за процеса на европейска интеграция и приканва Хърватия и нейните съседки активно да насърчават сътрудничеството в региона и да инвестират повече в проекти за трансгранично сътрудничество;
29. Припомня неформалното споразумение, постигнато на 26 август 2007 г. от министър-председателите на Хърватия и Словения за предаване на граничния им спор на международен орган, приветства готовността на Хърватия и Словения да приемат предложението за посредничество от страна на Комисията и заема становището, че посредничеството следва да се основава на международното право и юриспруденция; в тази връзка очаква бърз напредък на преговорите за присъединяване;

o

o o

30. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, Комисията и правителството и парламента на Хърватия.